

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
26 januari 2026 (mondelinge uitspraak 20 januari 2026)

Hoorzitting: 20 januari 2026 te

Klachtnummer: KC 2026 – 003

1. De klacht

De klachtmelding vermeldt de volgende klachten:

Klager heeft bezwaar tegen de opname. Klager is niet ziek. Er is geen sprake van ernstig nadeel.

Klager wil geen medicatie. Hij heeft dit niet nodig.

Klager heeft bezwaar tegen de beperking van de bewegingsvrijheid.

Klager zegt dat hij wilsbekwaam is.

Klager zegt dat hij geen beslissingsbrieven heeft ontvangen.

Klager zegt dat zijn telefoon is gestolen.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) is bevoegd van de klacht kennis te nemen op grond van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 13 januari 2026 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen. Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor inzage in het dossier.
- Klager heeft een schorsingsverzoek ingediend, zie punt 2.3.
- Op 14 januari 2026 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 14 januari 2026 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 20 januari 2026.
- De commissie heeft aangeklaagde verzocht een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. De commissie heeft geen schriftelijke reactie ontvangen. Ter zitting verklaart de heer J. dat hij een verweerschrift heeft opgesteld en dat heeft voorgelegd aan aangeklaagde. Helaas is het verweerschrift niet ter kennis gebracht van de commissie. De voorzitter dankt de heer J. voor het opstellen van een verweerschrift, maar betreurt het dat dit kennelijk ergens is blijven hangen.
- De hoorzitting heeft op 20 januari 2026 plaatsgevonden. Dezelfde dag is de vastgestelde beslissing, zie punt 7, aan klager, aangeklaagde en de pvp medegedeeld (telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

2.3. Schorsingsverzoek

Klager heeft bij zijn klachtmelding tevens een schorsingsverzoek betreffende het toedienen van de medicatie ingediend in het kader van het verlenen van verplichte zorg, zoals bedoeld onder punt 1, zie hierboven.

De psychiater heeft de ambtelijk secretaris van de commissie meegedeeld dat er geen medisch zwaarwegende redenen zijn om de verplichte zorg in de vorm van het toedienen van de medicatie niet op te schorten tot en met de hoorzitting.

De beslissing is aan alle betrokkenen meegedeeld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op Hij heeft een blanco psychiatrische en somatische voorgeschiedenis, terwijl nu sprake is van een psychotisch toestandsbeeld, bestaande uit paranoïde, betrekking- en grootheidswanen met chronisch beloop, ontbrekend ziektebesef, maatschappelijke ontregeling en acuut verhoogd risico op ernstig nadeel voor omgeving en recent gewelddadig/dreigend gedrag. Geen duidelijke luxerende factor, wel zijn er financiële problemen waarbij klager de huur niet meer betaalt en dure vliegtickets naar Amerika koopt. Klager is paranoïde psychotisch en denkt dat burens hem afluisteren. Hij zegt dat hij boodschappen via radio en TV krijgt. Klager denkt met de kleindochter van Trump te gaan trouwen. Op 21 december 2025 is klager opgenomen wegens een psychotische ontregeling met agressief gedrag richting derden, waarbij sprake is van acuut ernstig nadeel.

Op 21 december 2025 heeft de burgemeester een crisismaatregel genomen tot en met 24 december 2025, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding, het opnemen in een accommodatie, het toedienen van medicatie en het beperken van de bewegingsvrijheid zijn toegewezen.

Op 22 december 2025 worden de beslissingsbrieven aan klager overhandigd tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de crisismaatregel.

De zorgverantwoordelijke stelt in de brieven van 22 december 2025 dat hij besloten heeft om klager verplichte zorg te geven. De verplichte zorg wordt aan klager gegeven, omdat het uitstellen daarvan niet langer verantwoord is voor hem of zijn omgeving.

De zorgverantwoordelijke stelt dat klager vanuit psychotische belevingen betrekking- en associatieve ideeën heeft ten aanzien van burens, waarbij hij het contact met de realiteit verliest en fysiek agressief gedrag richting anderen heeft getoond. Bij voortduren van de psychose bestaat risico op ernstig psychisch letsel voor klager en gevaar voor derden.

De zorgverantwoordelijke vindt dat klager op dit moment niet in staat is om tot een redelijke waardering van zijn belangen ten aanzien van de verplichte zorg die hij zal krijgen. Klager is niet in staat tot een redelijke waardering van zijn belangen vanwege een psychotische stoornis met gestoorde realiteitstoetsing en ontbreken van ziekte-inzicht. Hierdoor kan hij de noodzaak, aard en gevolgen van de voorgestelde verplichte zorg niet begrijpen en niet op een weloverwogen wijze afwegen.

De zorgverantwoordelijke vindt dat hij de voorkeuren van klager voor verplichte zorg niet kan volgen. Door het volgen van zijn voorkeuren ontstaat wel een groot risico op ernstig nadeel. Het volgen van de voorkeuren van klager, waaronder het weigeren van opname en behandeling, brengt aanzienlijke risico's met zich mee. Door de aanhoudende psychotische ontregeling bestaat een reëel gevaar dat klager het contact met de realiteit verder verliest, waardoor het risico op impulsief en fysiek agressief gedrag richting derden toeneemt. Daarnaast is er risico op ernstig psychisch letsel bij klager door het voortduren en verergeren van de psychose. Zonder ingrijpen is de veiligheid van klager en van anderen onvoldoende te waarborgen. Klager wil geen medicatie en wil met ontslag.

Op 23 december 2025 heeft de rechtbank Midden - Nederland, locatie Lelystad een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel verleend tot en met 13 januari 2026, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding, het opnemen in een accommodatie, het toedienen van medicatie en het beperken van de bewegingsvrijheden zijn toegewezen.

Op 30 december 2025 is een verzoek voor een zorgmachtiging bij de rechtbank ingediend. Op de hoorzitting meldt aangeklaagde dat er diezelfde ochtend, voorafgaande aan de hoorzitting van de klachtencommissie, bij de rechtbank een zitting is geweest vanwege de aanvraag van de zorgmachtiging en dat de rechtbank de zorgmachtiging heeft toegekend met ingang van 20 januari 2026.

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter zitting een toelichting op zijn klacht gegeven; deze wordt hieronder samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hoe het met klager gaat antwoordt hij dat het niet goed met hem gaat. Hij is zijn vrijheid kwijt en hierdoor kan hij niet doen wat hij normaal doet. De opname voelt voor hem als een gevangenis, alsof hij vastzit.

Gevraagd naar de medicatie, de opname en het beperken van zijn bewegingsvrijheid antwoordt hij dat hij weg wil uit de GGZ en dan zonder medicatie. Er is niets aan de hand, bovendien heeft hij geen psychiatrische aandoening.

Gevraagd naar het incident met het mes voorafgaande aan de opname antwoordt klager dat zijn broertje hem met een mes wilde steken. Hierna heeft klager, uit zelfverdediging, hem een klap gegeven. Vervolgens hebben zijn ouders de politie gebeld, die is gekomen en hebben hem meegenomen. Hij is rustig gebleven en hij is in alle rust met de politie meegegaan. Het verhaal dat hij met een mes zijn burens heeft bedreigd, is ook verzonnen.

Gevraagd naar zijn werk en een voorgenomen huwelijk met de kleindochter van Trump antwoordt hij dat dit niet klopt en dat dit als een grapje was bedoeld. Hij wil naar Amerika en heeft ook toegang tot het land gekregen om te handelen, day-trading. Hij was tandtechniker. Het bedrijf is failliet gegaan. Nu is er een herstart en wat ze eerst met vijf medewerkers deden kan nu door 1 persoon worden gedaan, dit komt door AI.

Gevraagd of klager alles heeft kunnen zeggen wat hij heeft willen zeggen en of er goed naar hem is geluisterd, antwoordt hij dat hij vandaag tijdens de zitting een mooi uitzicht naar buiten heeft gehad.

Gevraagd of de pvp nog aanvullingen heeft brengt zij naar voren dat er geen ernstig nadeel is op dit moment. Klager heeft werk, een huis en allerlei plannen, dit houdt in dat de verplichte zorg in de vorm van een opname en medicatie niet proportioneel is.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft aangeklaagde verweer gevoerd; dit wordt hier onder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd naar de medicatie en de schorsing van de medicatie antwoordt aangeklaagde dat de schorsing toeziet op een switch in medicatie. Klager krijgt lorazepam en olanzapine. De olanzapine slaat niet goed aan, om die reden wordt een switch naar haldol overwogen. Nu klager dit niet wil is er verplichte zorg in de vorm van medicatie aangezegd. De verwachting is dat haldol beter aanslaat.

Gevraagd naar het uitreiken van de aanzeggingsbrieven (8:9 brieven) antwoordt aangeklaagde dat klager deze in december 2025 heeft ontvangen.

Gevraagd naar het ernstig nadeel antwoordt aangeklaagde dat klager ontremd gedrag vertoont en medewerkers regelmatig uitscheldt. Klager is wilsonbekwaam ten aanzien van verplichte zorg, zowel bij de opname als op dit moment. Zowel de opname, als de beperking bewegingsvrijheid en de medicatie (switch) zijn noodzakelijk om het ernstig nadeel te verminderen en te beperken. Nu klager dit niet vrijwillig wil is verplichte zorg noodzakelijk.

Gevraagd naar de telefoon die weg is antwoordt aangeklaagde dat die inderdaad weg is. De verpleging heeft alles in het werk gesteld om de telefoon terug te vinden. Ze hebben kamers van mede cliënten hierop gecontroleerd en overal gezocht. De telefoon is helaas niet gevonden.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de burgemeester op 21 december 2025 genomen crisismaatregel, de voortzetting van de crisismaatregel van 23 december 2025 en de afgegeven zorgmachtiging door de rechtbank op 20 januari 2026 en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te weten opname in een accommodatie, het toedienen van medicatie en het beperken van de bewegingsvrijheid te beoordelen.

Artikel 8:9 Wvz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet neemt, dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer- directeur.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen

toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvvgz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrieven van 22 december 2025 stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie overweegt dat uit de beslissingsbrieven van 22 december 2025 blijkt dat klager bij aangeklaagden bekend is met een psychische stoornis.

De commissie acht met name aannemelijk dat het gedrag van klager, voortvloeiend uit zijn psychisch toestandsbeeld, zodanig ernstig is dat dit leidt tot ernstig nadeel. Het ernstig nadeel bestaat uit het bedreigen met een mes voor de opname en ontremd gedrag tijdens de opname zoals het uitschelden van medewerkers.

De 8:9 aangezeggingsbrieven zijn op 23 december 2025 aan klager uitgereikt, zo stelt de commissie vast.

Gelet op de presentatie op de zitting kan commissie aangeklaagde volgen dat klager over weinig ziekte-inzicht en ziektebesef beschikt. De wilsbekwaamheid is door behandelaren regelmatig getoetst en de commissie acht klager wilsonbekwaam ten aanzien van verplichte zorg.

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie, het toedienen van medicatie en het beperken van de bewegingsvrijheid doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

Ten aanzien van de diefstal op de afdeling van de mobiele telefoon overweegt de commissie het volgende. De commissie betreft hierbij de reactie van aangeklaagde dat na een melding van de vermissing van de telefoon de verpleging zich maximaal heeft ingespannen om de telefoon te vinden; deze is helaas niet gevonden. Het is de commissie niet gebleken dat de instelling op welke wijze dan ook verantwoordelijk kan worden gehouden voor de vermissing van de telefoon van klager. Hiermee is dit klachtonderdeel ongegrond.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie, het toedienen van medicatie en het beperken van de bewegingsvrijheid op grond van artikel 8:9 Wvvgz, het uitreiken van de 8:9 brieven en de diefstal van de telefoon **ongegrond**.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht met betrekking tot het opnemen in een accommodatie, het toedienen van medicatie, het beperken van de bewegingsvrijheid, de wilsbekwaamheid en het

ontvangen van de 8:9 aanzeggingsbrieven ongegrond evenals de diefstal van de telefoon ongegrond. Hiermee zijn alle klachtonderdelen: **ongegrond**

Deze beslissing is genomen door:

Dhr. mr. W.P. Rijksen, voorzitter,
Dhr. drs. R. Fiddelaar, psychiater,
Mw. drs. C.M. van den Heuvel, algemeen lid

In aanwezigheid van mw. mr. drs. A.M.M. van Breugel, vervangend ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening:

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klager en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvvgz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.